

[Statsministeren]

realistiske, det er jo altid klogt. Vi har tidligere flere gange set, at forventningerne om et internationalt opsving blev gjort til skamme, men det er dog den almindelige opfattelse, at grundlaget for et opsving er noget solidere denne gang, end det har været før. Der er selvfølgelig usikkerhed med hensyn til, hvor hurtigt et internationalt opsving vil slå igennem, og hvor kraftigt det vil blive. Det kan ikke overraske os. Der er almindelig enighed om, at man ikke uden videre når op på samme vækst, som vi kendte i 1960'erne, der var så lette år, men at vi nok i de nærmeste år må regne med samme væksttempo som i årene fra 1976 til 1979, og det vil vel sige et sted imellem 3 og 4 pct. om året – det er svært at skønne præcist. Det er ikke et alt for lyst perspektiv, for det vil måske ikke være nok til væsentligt at formindske den alt for høje arbejdsløshed, som er et alvorligt socialt og politisk problem overalt.

Jeg nævner disse tendenser og bedømmelser, fordi det jo er på denne lidt usikre baggrund, vi må vurdere udsigterne for Danmarks økonomi i de nærmeste år og mulighederne for hos os, så godt vi kan, at formindske den alt for høje ledighed. Og det vil jeg gerne slå fast med det samme: det er den egentlige hovedmålsætning for firklovrer regeringens økonomiske politik. Det gælder, uanset at vi endnu i 1983 og måske også et stykke ind i 1984 må regne med fortsat stigning i arbejdsløsheden. Dels er vi afhængige af den internationale økonomiske udvikling, dels vil der gå en vis tid, inden vi ser de afgørende positive beskæftigelsesvirkninger af den omlægning af den økonomiske politik, vi er i færd med at gennemføre.

Det er regeringens opfattelse, at vi i de nærmest foregående år har lagt for megen vægt på at søge at imødegå stigningen i arbejdsløsheden med særlige beskæftigelsesfremmende planer, som kunne sætte et plaster på såret – og det er da et formål – men som i virkeligheden belastede økonomien så meget, at de forringede vore ægte muligheder for at føre en beskæftigelsesfremmende politik med varigt perspektiv.

I det omfang man tilvejebragte en forbedring af konkurrenceevnen, skete det i form af kursjusteringer, som gradvis forringede kronens internationale værdi. Vi underkender naturligvis ikke værdien af de indkomstpoltiske indgreb, der blev gennemført i decem-

ber 1979, for de dæmpede da lønudviklingen, men den blev alligevel i 1980 på 7,3 pct. og gennem 1981 på 9,2 pct. Disse resultater var ikke nok til i sig selv at bedre konkurrenceevnen. Den forbedring af konkurrenceevnen, vi fik, opnåede vi, fordi kronens internationale værdi i 1982 i gennemsnit var godt 25 pct. mindre end i 1979. Men det skabte så andre store problemer.

Devalueringer er efter regeringens opfattelse ikke nogen god fremgangsmåde, hvis man vil forbedre konkurrenceevnen. Krone nedskrivningerne skaber i sig selv betydelige problemer for mange erhvervsvirksomheder og vel allermest for dem, der har bidraget til at finansiere vort betalingsbalanceunderskud ved at tage kreditter i udlandet. Men en konkurrenceevneforbedring, der er fremkommet som produkt af alt for store stigninger i pengeindkomsterne på den ene side og gradvise kronenedskrivninger på den anden side, er et særdeles usikkert grundlag for virksomhederne at disponere på. Det er en kendsgerning, at den stadige uro, vi kendte omkring kronen i forbindelse med det dengang stadig voksende underskud på statsfinanserne, bidrog til at presse den danske rente i vejret i forhold til renten i de lande, vi skulle konkurrere med. Denne skævhed forstærkedes foruroligende, da den danske rente fortsatte med at stige trods det internationale rentefald.

I årene 1978–81 lå den lange rente i Danmark i gennemsnit 5,4 pct. over eurodollarrenten. I september i fjor var forskellen endog vokset til 9,7 pct. Jeg tager her eurodollarrenten som et samlende udtryk for det internationale renteniveau. Man får ganske det samme billede, hvis man sammenligner med den lange rente i de enkelte lande.

Det var derfor, regeringen ved sin tiltræden lagde op til et afgørende sporskifte i den økonomiske politik. Vi fandt, at det var nødvendigt at begrænse og efterhånden afvikle de mere eller mindre kunstige beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, som alligevel ikke kan levere os en tryk fremtid. I stedet måtte vi satse på en styrkelse af betalingsbalance eller konkurrenceerhvervene, de erhverv, der tjener eller sparer fremmed valuta. Hvis vi ikke kan forøge produktionen, beskæftigelsen og afsætningen i disse erhverv, får vi aldrig skabt det valutariske spillerum, som er nødvendigt for varigt at forøge produktionen og beskæftigelsen.